

А К Т
лісопатологічного обстеження насаджень на доцільність призначення в них заходів
з поліпшення санітарного стану лісів по Коростенському надлісництву філії
«Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України"»

19 лютого 2026 року

м. Коростень Житомирська обл.

Нами, провідним інженером-лісопатологом сектору моніторингу стану лісових насаджень філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" Василем ОРЛЕМ (відповідно до листа філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" від 12.02.2026 по року № 2664/40.1.9-2026), інженером ОЗЛ I категорії філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" Катериною БАХТІНОЮ, лісничим Березівського лісництва Денисом САМЧУКОМ, лісничим Богунського лісництва Сергієм ГРЕСЬКО, лісничим Левківського лісництва Віталієм РОЖАНСЬКИМ, лісничим Новозаводського лісництва Андрієм ЗАХАРЧУКОМ, лісничим Тригирського лісництва Валерієм ІЩУКОМ, в період з 17.02.2026 по 19.02.2026 року, проведено лісопатологічне обстеження (відповідно до п. 8, 9 Порядку організації охорони та захисту лісів затвердженого Постановою КМУ від 20 травня 2022 р. № 612 (далі - Порядок) та Санітарних правил в лісах України затверджених Постановою КМУ від 27 липня 1995 року, № 555 (далі - Правила) в лісових насадженнях, що знаходяться в постійному користуванні філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" на доцільність призначення заходів з поліпшення санітарного стану лісів. Обстеженням встановлено наступне:

У таблиці 1 наведено перелік ділянок соснових насаджень, всихання яких відбулось внаслідок пошкодження стовбуровими шкідниками.

Таблиця 1

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, га	Номер ділянки	Площа, що потребує проведення заходів, га	Коротка таксаційна характеристика насадження відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування							категорія лісів	Причини призначення заходів	Орієнтовна інтенсивність проведення заходів, %
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Березівське (Корабельне)	21	8	10.7		10.7	7С32Д31ГЗ+ЯЛЕ	86	0.80	1	27	36	400	2	великий та малий соснові лубоїди, златки, стовбурові гнилі	5
	23	19	4.4		4.4	6С32Д31ОС1БП+ГЗ	67	0.70	1А	26	32	350	2	великий та малий соснові лубоїди, златки, стовбурові гнилі	5
	24	3	3.7		3.7	7С33ДЗ+ГЗ	86	0.70	1	28	36	400	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	10
	49	8	7.7		7.7	8С31Д31ЛПД+БП+ЯЛЕ	70	0.60	1А	28	32	350	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
Разом ВСП					26.5										
Богунське	11	7	13.5		13.5	10СЗ+ДЗ	91	0.70	1А	32	40	470	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	27	14	23.0		23.0	10СЗ+ДЗ+БП	91	0.70	1А	30	40	450	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Богунське	58	8	5.8		5.8	6С33Д31Г3+БП+ОС	96	0.60	1А	31	44	325	2	великий та малий соснові лубоїди, златки, стовбурові гнилі	5
	73	7	1.5		1.5	9С31БП	60	0.80	1А	25	32	405	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
Разом ВСП					43.8										
Левківське	19	13	8.0		8.0	10С3	61	0.90	1А	25	28	500	2	великий та малий соснові лубоїди	5
	56	26	3.8		3.8	10С3	71	0.80	1	23	28	410	2	великий та малий соснові лубоїди	5
	70	6	3.4		3.4	10С3	91	0.60	1А	30	32	410	2	великий та малий соснові лубоїди	5
	70	9	26.0	(2)	15.8	10С3+ВЛЧ	86	0.70	1	28	32	460	2	великий та малий соснові лубоїди, стовбурові гнилі	5
	71	8	3.6		3.6	10С3	91	0.70	1А	30	32	450	2	великий та малий соснові лубоїди	5
	80	11	1.5		1.5	10С3+БП	61	0.80	1А	24	28	420	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	87	3	0.3		0.3	10С3+БП	60	0.80	1А	24	28	410	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	10
	87	5	0.7		0.7	10С3	60	0.70	1А	23	24	370	2	великий та малий соснові лубоїди	10
	88	1	1.7		1.7	10С3	60	0.70	1	22	24	330	2	великий та малий соснові лубоїди	5
Разом ВСП					38.8										
Новозаводське	3	19	2.7		2.7	6С33Д31БП	71	0.60	1	24	32	270	4	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	4	5	4.2		4.2	7С32Д31БП+Г3+ДЧР	66	0.70	1	23	28	280	4	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	16	14	4.0		4.0	10С3+ЯЛЕ+БП	64	0.70	1А	26	32	400	4	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	66	35	1.7		1.7	9С31ЯЛЕ+БП	58	0.70	1А	25	32	380	4	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	77	8	15.1	(3)	13.8	10С3+ДЗ	76	0.80	1	25	28	460	4	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	82	30	2.0		2.0	7С32БП1ДЗ+ЯЛЕ	66	0.70	1	24	32	310	4	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
Разом ВСП					28.4										
Тригірське	71	4	4.0		4.0	9С31ДЗ	67	0.80	1	24	28	360	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	77	28	2.6		2.6	8С31Д31ДЧР+Г3	61	0.70	1Б	27	28	380	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	10
	78	34	0.9		0.9	9С31ДЗ+Г3	81	0.70	1А	30	36	460	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	15
	94	37	2.9		2.9	8С32ДЗ+ЯЛЕ+БП+ЛПД	71	0.80	1А	28	36	450	2	великий та малий соснові лубоїди, златки, стовбурові гнилі	5
	95	16	6.4		6.4	8С32ДЗ+БП+Г3	71	0.80	1А	28	36	470	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	95	18	1.8		1.8	8С31Д31Г3	81	0.80	1А	29	36	410	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Тригірське	96	31	4.4		4.4	7СЗЗЯЛЕ+ДЗ	61	0.90	1Б	27	28	560	2	великий та малий соснові лубоїди, златки	5
	116	22	19.3	(4)	12.1	10СЗ	90	0.70	1	28	36	460	3	великий та малий соснові лубоїди	5
Разом ВСП					35.1										
ВСЬОГО ВСП:					172.6										

Лісопатологічне обстеження проводилося без валки модельних дерев шляхом візуального обстеження деревостанів, а також повалених дерев на ділянці або на суміжній з нею для визначення видового складу стовбурових шкідників з метою визначення причин масового всихання лісових насаджень, стану осередків масового розмноження шкідників та хвороб лісу, а також визначення видів, обсягів, строків, місць та особливостей здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Загальна обстежена площа по Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України" складає 172.6 га. По причинах призначення заходів (за переважаючим шкідником/хворобою) в загальному по надлісництву:

- великий та малий соснові лубоїди, златки 172.6 га

Переважаючою причиною розладнання обстежених хвойних деревостанів з головною породою сосна звичайна (СЗ) є діяльність комплексу стовбурових шкідників у видовому складі яких на СЗ провідне місце посідають лубоїди соснові (лубоїд сосновий малий (*Tomicus minor*) та лубоїд сосновий великий (*Tomicus piniperda*), в меншій мірі - короїд вершинний (*Ips acuminatus*) та шестиізубий короїд (*Ips sexdentatus*). В наявності дерева V-ї та VI-ї категорій стану групового розміщення (групи невеликі до 3 - 4 дерев). Також є дерева IV категорії стану зі слідами заселення стовбуровими шкідниками (вхідні та вихідні льотні отвори, бурова мука, під корою характерні для даних видів ходи на звалених деревах). Під деревами сліди життєдіяльності у вигляді "стрижених" пагонів від 2 штук до 6 шт. на м². Насадження сосни звичайної (СЗ) характеризуються пошкодженням від слабкого (до 5%) до середнього ступенів пошкодження (до 10%). В наявності також сухостійні дерева, в переважній більшості поодинокого та групового розміщення, які відпрацьовані комплексом златок.

Також внутрішні тканини стовбурів в місцях поширення личинкових ходів шкідників-ксилофагів характеризуються наявністю «синяви», яка характерна при поширенні її збудників - офіостомових грибів. Деревя сосни V - VI категорій стану відпрацьовані личинками та імаго малого та великого соснових лубоїдів, а IV і частково III - заселені ними.

Другорядні листяні породи дерев, які є в складі насаджень, а також ті які зустрічаються поодинокі вражені трутовиками, які викликають стовбурові гнилі дуба звичайного (ДЗ), осики (ОС), берези повислої (БП) та вільхи чорної (ВЛЧ): дерева дуба звичайного пошкоджені трутовиком несправжнім (*Fomitiporia robusta*), дерева берези повислої пошкоджені трутовиком справжнім (*Fomes fomentarius*) та бактеріальною водянюкою, дерева осики від трутовика несправжнього (*Phellinus tremulae*), дерева вільхи чорної (ВЛЧ) трутовиком променевим (*Inonotus radiatus*) та вільховою златкою (*Dicercia alni*). Трутові гриби заражають дерева базидіоспорами через обламані гілки, морозобійні тріщини та інші пошкодження стовбурів і гілок. В цілому всихання крон окремих лісоутворюючих порід дерев коливається в межах від 2/3 до 3/4 крон.

Крім вищезгаданого, причинами погіршення санітарного стану обстежених насаджень є ослаблення і всихання дерев внаслідок їх природного старіння, внутрішньовидової та міжвидової конкуренції, несприятливих чинників середовища, що супроводжується заселенням і пошкодженням деревини стовбуровими шкідниками, які є переносниками інших патогенних мікроорганізмів.

В цілому насадження є небезпечними осередками подальшого розповсюдження стовбурових шкідників та хвороб лісу і відносяться до II класу біологічної стійкості.

Для поліпшення санітарного стану лісів та відповідно до «Санітарних правил в лісах України», затверджених Постановою Кабінету Міністрів України № 555 від 27 липня 1995 року (далі Правила), рекомендовано провести вибіркові санітарні рубки (ВСР) на загальній площі 172, 6 га у 2026 році.

Коротка таксаційна характеристика лісових насаджень відповідно до матеріалів базового лісовпорядкування 2018 року (станом на 01.01.2019 року) по ДП «Житомирське лісове господарство», представлено для лісопатологічного обстеження.

Примітка: *відбір дерев до рубки, геодезична зйомка частин таксаційних виділів, матеріально-грошова оцінка лісосік, визначення фактичних середніх розрядів висот та діаметрів проведені силами лісової охорони філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України". На момент обстеження роботи по відведенню лісосік до рубки завершені, ділянки остовповані та відмежовані в натурі..*

ПРОПОЗИЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Всі виявлені даним обстеженням осередки шкідників та хвороб лісу поставити на облік до Книги обліку шкідників та хвороб лісу.
2. Відповідно п. 5 Санітарних правил в лісах України, скласти перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів (додаток 1) та погодити з філією "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист" і Центральним міжрегіональним управлінням лісового та мисливського господарства.
3. Рубки провести згідно Санітарних правил в лісах України.
4. З метою недопущення появи та розповсюдження стовбурових шкідників та збереження технічних якостей деревини рубки з поліпшення санітарного стану лісів необхідно провести в максимально стислі терміни.

5. Порубкові залишки і неліквідну деревину потрібно подрібнювати або переробляти одночасно із заготівлею, для недопущення розвитку осередків стовбурових шкідників.

Акт складений в чотирьох примірниках:

1-й - філії "Вінницялісозахист" ДСЛП "Київлісозахист";

2-й - Центральному міжрегіональному УЛМГ;

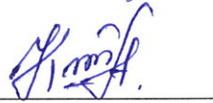
3-й - філії "Столичний лісовий офіс" ДП "Ліси України";

4-й - Коростенському надлісництву філії "Столичний лісовий офіс" "ДП "Ліси України".

ПІДПИСИ:

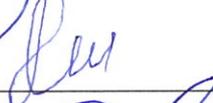
Василь ОРЕЛ

Катерина БАХТІНА

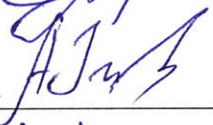
Денис САМЧУК

Сергій ГРЕСЬКО

Віталій РОЖАНСЬКИЙ

Андрій ЗАХАРЧУК

Валерій ІЩУК